

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Верховенство права: методологія тлумачення і застосування»

Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів ЄКТС / годин	4 / 120
Розподіл за видами занять та годинами навчання	лекції - 28 год.
	практичні - 14 год.
	самостійна робота - 78 год.
Вид індивідуального завдання	реферат, контрольна робота
Форма підсумкового контролю	залік
Кафедра (назва, № кабінету, контактний телефон, e-mail)	Кафедра права та інформаційної справи к. 213 kaf-pravo@suem.edu.ua
Контактна інформація викладача/ів:	kaf-pravo@suem.edu.ua
Дні занять	згідно з розкладом
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком Дистанційні: електронна пошта, групи у Вайбері, Телеграмі

Анотація навчальної дисципліни:

Головним функціональним призначенням нинішніх і майбутніх поколінь правників є наразі і залишиться у майбутньому діяльність із застосування права. Однією із домінуючих ознак останньої є безперервна змінюваність її змісту під впливом таких же перманентних динамічних інновацій людського буття та суспільних вимог до правозастосування. Особливе місце серед таких інновацій належить кардинальним змінам вимог соціуму до процесії правника.

У нормативному курсі «Верховенство права: методологія тлумачення і застосування» для розкриття багатогранного змісту принципу верховенства права обрано найбільш поширений у європейських правничих школах підхід до вивчення його сутті і змісту на основі прецедентної судової практики ЄСПЛ та доктринальних підходів Венеційської Комісії «За демократію через право». В основу опанування студентами сучасним європейським розумінням змісту доктрини і принципу верховенства права в цілому та його конкретних елементів взято спеціальні доповіді Венеційської Комісії «За демократію через право» з верховенства права на її 86-му пленарному засіданні 25- 26 березня 2011 р. та на 106-му пленарному засіданні Комісії 11- 12 березня 2016 р., а також прецедентну судову практику Європейського суду з прав людини.

Мета навчальної дисципліни:

Надання здобувачам вищої освіти знань і практичних навичок здійснення різноманітних форм наукової роботи. Мета орієнтована на такі завдання: вивчення основних положень та відомостей про роль і місце науки в розвитку суспільств, організації і проведення наукових досліджень; надання знань у галузі методології і методів наукових досліджень, основних тенденцій сучасної науки; засвоєння практичних навичок використання методів наукових досліджень при написанні магістерської роботи, наукових статей, тез конференцій; опанування навичками оцінки результатів наукових досліджень та самоорганізації наукової роботи.

Результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

- опанування теоретичних засад, сутності та змістовного наповнення принципів верховенства права як невід'ємного стрижня правової держави.
- усвідомлення інституційних механізмів гарантування верховенства права як на національному, так і на міжнародному рівнях (зокрема, через діяльність Конституційного Суду України, Уповноваженого ВРУ з прав людини та Європейського суду з прав людини).
- вільне оперування ключовими правовими категоріями, зокрема: правова визначеність, принцип пропорційності, недопустимість свавілля, гарантований доступ до правосуддя, презумпція невинуватості та механізми захисту прав людини.
- здійснення експертної оцінки чинного законодавства та судової практики на предмет їхньої відповідності стандартам верховенства права.
- дослідження причинно-наслідкових зв'язків та ризиків, що виникають внаслідок ігнорування принципів верховенства права, зокрема в контексті порушення прав і свобод людини в конкретних життєвих обставинах.
- застосування положень Конституції України, правових позицій Конституційного Суду України та прецедентної практики ЄСПЛ для аргументації власної фахової позиції.
- моделювання та прогнозування правових наслідків ухвалення нових законодавчих ініціатив чи змін до них крізь призму стандартів правової держави.
- моніторинг та аудит діяльності органів публічної влади й місцевого самоврядування на предмет дотримання ними вимог законності, прозорості та доброчесності.
- зіставлення вітчизняного досвіду із зарубіжними моделями забезпечення верховенства права з метою виявлення шляхів гармонізації національного законодавства.
- формування науково обґрунтованих рекомендацій та пропозицій щодо модернізації правозастосовної практики й удосконалення нормативно-правової бази для зміцнення верховенства права в Україні.
- використання емпіричних даних, аналітичних оглядів, моніторингових звітів міжнародних інституцій та національних уповноважених органів для підтвердження та обґрунтування правових висновків.

Зміст навчальної дисципліни:

ТЕМА 1. Принцип верховенства права у системі загальноправових принципів
ТЕМА 2. Право і закон: співвідношення понять
ТЕМА 3. Верховенство права як основоположний принцип правової системи України
ТЕМА 4. Принцип верховенства права і права людини
ТЕМА 5. Гарантії забезпечення принципу верховенства права в Україні
ТЕМА 6. Принцип верховенства права в документах міжнародних організацій
ТЕМА 7. Принцип верховенства права в актах Європейського Союзу
ТЕМА 8. Реалізація принципу верховенства права у сучасній Україні. Вимоги верховенства права

Методи викладання, навчання:

Проблемні лекції.
Практичні заняття: публічне обговорення питань з тем курсу, доповіді; розв'язування задач.
Виконання індивідуального завдання: реферат, контрольна робота.

Форми контролю успішності навчання:

Контрольні заходи з перевірки успішності засвоєння навчального матеріалу з дисципліни включають: поточний контроль, виконання індивідуальних завдань, проміжний контроль (тестування з тематики курсу), підсумковий контроль.

Поточний контроль має на меті перевірку виконання завдань як аудиторної, так і самостійної роботи здобувачів та може проводитися в таких формах:

- перевірка підготовлених виступів, доповідей з тематики курсу;
- перевірка виконання практичних завдань (розв'язування задач);
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на аудиторних заняттях;
- перевірка виконання завдань самостійної роботи.

Контроль виконання *індивідуального* завдання здійснюється у формі перевірки контрольної роботи, захисту рефератів.

Формою *підсумкового контролю* з навчальної дисципліни «Організація діяльності судових та правоохоронних органів» є *залік*.

Рекомендована література:

- 1.Козибра М.І. Конституційне право: підручник. Київ: ВАІТЕ, 2021. 528 с.
- 2.Вовк Д. О. Бойчук Д. С. Верховенство права і толерантність: навч. посіб. Харків : ФОП Лисенко І. Б., 2018. 170 с.
- 3.Гаудер П. Верховенство права в реальному світі. Харків: Право, 2018. 392 с.
- 4.Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12.02.2015 № 192-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/192-19#Text>.
- 5.Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
- 6.Про основні засади організації і функціонування державної влади і місцевого самоврядування : Указ Президента від 09.08.1995 № 723/95. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/95>.
- 7.Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2.06.2016 № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
- 8.Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента від 10.06.1997 № 503/97. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/503/97>.

Система оцінювання результатів навчання:

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань здобувачів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань здобувачів здійснюється за 100-бальною системою.

Підсумкова оцінка (залік) виставляється на підставі суми накопичених балів здобувачем, отриманих у ході поточного контролю, виконання індивідуального завдання.

Схема розподілу балів:

70 балів (поточний контроль)	30 балів (контроль виконання індивідуального завдання)
---------------------------------	---

Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

45 балів (поточний контроль)	15 балів (контроль виконання індивідуального завдання)
---------------------------------	---

Накопичування балів з навчальної дисципліни під час *поточного* контролю відбувається під час оцінювання таких видів робіт:

- 1) Доповіді, виступи, участь в дискусіях і обговоренні на заняттях;
- 2) Усне опитування;
- 3) Виконання практичних завдань;
- 4) Проходження проміжного контролю - тестування в електронній формі з засвоєння тем курсу;
- 5) Письмові роботи з засвоєння тем курсу;
- 6) Виконання завдань самостійної роботи.

Кожний вид поточної навчальної роботи студента оцінюються за 5-бальною шкалою.

Загальна семестрова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться у національну шкалу відповідно до таблиці:

Шкала оцінювання результатів навчання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Здобувачі повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача є перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача є робота з дистанційним курсом «Монетарна політика».

Політика щодо пропусків занять

Здобувачі мають відвідувати лекційні й практичні (семінарські) заняття. Відсутність здобувача на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку студентів і поліпшенню іміджу університету (факультету).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Здобувачі мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Здобувач, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогалину, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Здобувачі, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.